

Men det svageste Punkt i det os bekendtgjorte Udkast, det er de directe Valg; dermed vil jeg dog ikke sige, at jeg har saa meget imod de directe Valg i og for sig, da man nu engang er kommen til Cetsammersystemet, hvilket Princip's Antagelse af Ministeriet jeg skinter i visse Forhold fra 1849. Jeg skulde heller ikke være utilbøielig til at gaae ind derpaa, men isaaafald skulde disse Valg have været ordnede paa en anden Maade — men ogsaa heri er jeg vist meget uenig med den ærede Rigsdag. Jeg troer, at man med en meget liden Forandring vilde kunne være tilfreds i dette Punkt med Regjeringens Udkast, nemlig ganske simpelt ved blot at beholde de 200 Rd. Skat og flette de 1200 Rd. Indtægt ud. Jeg vilde da, at de, der betale 200 Rd. Skat, skulde alene have Valgretten — ja, jeg vil dog just ikke sige, at jeg ønsker det, men jeg frygter det ikke. Disse Mænd, der betale 200 Rd. Skat, ere ikke mange her i Landet; men af dem kan jeg vente een Ting, og det er Høimodighed — man kan vente baade Bestindighed og Høimodighed af dem, — jeg maa tillade mig at benægte, at man i nogen særlig Grad kan vente Høimodighed af dem med 1200 Rd. Indtægt, de kunne iøvrigt have mange fortrinlige Egenstaber.

Skulde der nemlig være Spire til en Spaltning i det danske Monarchie, saa skal jeg meget frit sige, hvor denne Spire ligger. Der er to Brændpunkter i det danske Monarchie, og kan det ærede Ministerium tage dem bort, ja saa er Monarchiet sikret for en lang Fremtid. Der er eet Brændpunkt i Kjøbenhavn, og der er eet Brændpunkt i Kiel, det er de to Universiteter; tag de to Universiteter bort, saa have vi ingen Splid mere, saa have vi ingen Slesvigholstenere mere, — tag Universiteterne bort og sørg for Dannelsen paa en anden Maade, thi Dannelsen er ikke nationalvidenskabelig, den er ikke national, den er een og den samme, hvad enten den er tydsk eller dansk, og kan man sørge for Dannelsen uden at have de to Universiteter, saa har man borttaget den sidste Rod til Splid i det danske Monarchie.

Naar jeg saaledes troer bestemt at have udtalt mine Anskuelser om disse Punkter, saa skal jeg endnu blot bemærke, at jeg veed, at Ministeriet ikke er kommet tilstede ifølge en Afstemning paa Rigsdagen, og at vi altsaa heller ikke kunne vente, at dette Ministerium skal fyldestgjøre Rigsdagens Adresse i dens hele Udstrækning. En æret Taler har bemærket, at hvis Ministeriet havde godtgjort, at det ikke havde kunnet fyldestgjøre Adressen, saa havde der fra Rigsdagens Side ikke været noget at indvende derimod, men jeg troer rigtignok — det gjør mig ondt at sige det —, at Banskfelighederne i dette Punkt hidrøre fra Ministeriets egne Personer, og at det ikke har havt mange andre Banskfeligheder at bekæmpe. Naar vi undersøge vor politiske Stilling siden 1848, saa har maaskee ikke et eneste Ministerium havt saa faa Hindringer som dette. Hvis man vil nævne Rigsraadet som en Hindring, saa troer jeg, jeg tør sige: Nei! Rigsraadet er ingen Hindring; derom er jeg aldeles overbevist. Det kan fremstilles for os, og det kan see ud som en Hindring, men jeg er overbevist om, det er det ikke. I det jeg har bemærket, at jeg troer, Banskfelighederne mere ligge i Ministeriets Personer, er jeg een af de Sidste til at benægte, at selv disse Banskfeligheder ere berettigede, thi paa en saadan Post er det vanskeligt at resignere i enkelte Punkter. Enhver har søgt at gjøre sin Yndlingstank gjældende, og det Resultat, der foreligger, er saaledes, at man kan see, at der i det mindste ikke gaaer een bestemt Plan igjennem det Hele. Paa dette Punkt kommer jeg til at erindre en Ytring, som paa et meget tidligt Stadium er fremkommet fra den ærede Kultusminister; han opfordrede os nemlig til at sammenligne Forordningen af 26de Juli og Udkastet med den ganske Grundlov, men hvormeget jeg end kan ynde denne, saa troer jeg dog ganske vist, at den ikke egner sig til at overføres paa Monarchiet. Jeg troer aldeles ikke, at det behøvedes at optage SS af den danske Grundlov i dette Udkast, og alene, fordi jeg fandt saadanne SS i det, kunde jeg ikke stemme derfor. Jeg troer, at det var Ministeriets Sag, overensstemmende med Monarchiets